

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Postilla Guillelmi super Epistolas et Euangelia: per totius
anni circu[m]itum: De tempore/ Sanctis/ et pro defunctis**

Guilelmus <Parisiensis>

Basel, 1513

VD16 E 4385

Jesum a iud[a]eis captum et ligatum durissime.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30573

Judeus consilium dedit. Inquit. argentesque Changanensis pro minoribus vendit.
Judas, possidet agros in iugum dedit. Atque et si fortassis similes.
Judeus, multi dedit, ego enim vobis. Inquit. Changanensis volentem et videntem.

De Lptione domini

Le a **C** Judas ergo cum accepit. Leo
Leo papa papa i sermone. Videte fratres et
diligenter inspicite: que germina
et quales fructus de auaricie stir-

*Quoniam
dum in
aprio*

pe nascunt. Quia merito aplos ra-
dicē esse malorum omnium diffiniuit:
quod nullū peccatum sine cupiditate co-
mittitur: et ois illicius appetit illi-
us auditaris est morbus: amor pe-
cunie vltis est ois affectio: et omnia
lucris cupida etiam per exiguo perire
nō meruit. Nullūq; est iusticie in
illo corde vestigiū: quod sibi aua-
ricia fecit habitaculū. Hoc pñd^o
iudas inebriatus veneno: dum sicut
lucrum peruenit ad laqueū: et tūc
stulte impius fuit: ut triginta ar-
gentis dominū venderet et magi-
strum. hec ibi.

Bernard^o **Q**uēcūq; osculatus fue-
rit. Bernard^o doctor melliflu^s. Si iu-
da mercator pessime: o proditor
auarissime: cur non petiisti a ma-
tre triginta illos argenteos? Et quod
paupercula erat: aut medicasset:
aut potius seipsam vendidisset: de-
dissetq; tibi precium: ne dilectū filiū
suū perdes innocentem.

Nicola^o **E**t oscularetur eum. Nicola^o
de lyra. Hoc ideo fecit:
ne pro iesu caperent iacobum al-
phē: qui erat valde similis chri-
sto in facie: propter quod dicebatur
specialiter frater domini.

Eugenio^s **E**t osculatus est eum. Eugenio^s
dicit. Omnes prodito-
res veritatis se fingūt amicos:
et libenter osculi signo vtuntur.

Iesus autem iudeis capis. **M**. i. **M**. ar-
bei. xxvi. **R**. i. **M**. arci. xvi. **L**. id est
Lucę. xxii. **J**. i. **J**. oannis. xviii.

Iudas autem qui fuit iudicatus
in malicia ordina-
uit astutissime christi ca-
ptionem.
ergo cum accepisset
a sycis a pōio pilato: vt ba-
beret auctoritates cōsario:
ne quis sibi obstitere-
t. cōhortē: et a pōnfi
a s vt sic esset nummus au-
toritate magnatorū: reli-
quosq; pñaphi et sacerdotē:
vt haberet curā pontificis

et imperat oris.
cib^o et phariseis ministros: vēit illuc cū
a s vt christus non posset latere in tenebris. b s ne posset
laternis et facibus et armis. **M**. Et ad
eū defendere discipuli. a s cū suis discipulis de aditu
iude proditoris. b s vñ fuit impletū vñū vulgare.
huc iesu loquente: ecce iudas scario.
a s Delius sibi fuisset vt fuisset vñū in. ch. b s vt sic chri-
stus arcu circa starent: ne illabi posset de manibus ipso-
rum. b hūc vnus ex duodecim: et cum eo tur-
ba multa cū gladijs et fustibus missa
a s vt p hoc cōminari posset synagoge eiectionē atq; pñ-
dicationē. b s vt p hoc allegaret iusticiā et chri-
sti falsā doctrinā: eo qd doctores legē pñā eū staret. c s vt
p hoc diceret oia fuisse sapiētia maturo consilio tractata.
pñcipib^{us} sacerdotū et. **R**. scribis et
seniorib^{us} populi. Dederat autē tradi-
a s iudas. b s quia oia ista superius narrata non suffici-
ebāt iudeis: insuper dedit eis signum. Signū dico quo
pius iesus discipulos in tēnētudine amōis et osculo pa-
cis suscipere consueuerat.

Et tūc eis signū dicens. Quēcūq; oscu-
latus fueris: ipse ē: et tene te et ducite caute. **L**. Et si cedebat eos:

a s paulo. ppius: ceteris pedes retro trahentibus: quasi veniret de ciuitate nullius mali confusus.
b s appropinquasset. c s impud. na traditor.
et appropinquauit iesu vt oscularet eū. **R**. Et cū vēnisset: statim ac-
a s iudā. b s salutem mīrm vbo amico: quē trader ore pueris: in lingua porrat salutē: in corde vo-
lens venenū mortis. c s sicut cōter faciūt proditores: qui se amicos signo ostendūt: et opere negant.
cedēs ad eū ait: Aue rabbi. Et osculatus est eū. **M**. Dixit ei iesus:

A a s nō motus iniuria sed allec^t charitate amicū vocat: si reuerit ad penitentiā anbelet. b s iā totū desperatū et induratum. p ditorē noiat: non tū magistru sed misere aie sue.

Amice ad qd venisti. L. Jūda osculo filii hois tradis. J. Iesus itaqz sciens

a s s cogitantes et machinantes iudeoz: quō consiliati sunt in aiām eius. b s nō tamē motus: licet sciret ad hoc eos venisse: sed sponte se tradidit.

oia q vētura erāt sup eū: p dcessit et dixit eis: Quē queritis? Rēspōderūt ei:

a s s excecavit eos. a s s qm: si tu scās vbi sit demonstratio: qz capiendus est. b s a d. mira res sitantū vos vbi/ pōntis ad capiendū: et iā signū vidistis: et ego quē oēs sepius vidistis in medio vestrū sum: et nō audetis manus i me extendere: qz nondū licentiaui vos.

Iesum nāqarenū. Dixit eis Iesus: Ego sum. Stabat autē et iudas qui tradidit

a s i. inobis sicut et iudei impij: cū quib^{us} iā impius factus est: vt nō possent pcedi vt chāstū caperent.

eum cum ipis. Ut ergo dixit Iesus: ego sum: abierūt retrorsum et ceciderunt in

a s i. retrocedētes ceciderūt relapsi veluti nullū mōmēti. Jūda dicit. L. Si vno verbo oēs pstravit: de facili ab eis euadere potuit: s oia facta sūt vt pateret diuinitas.

sum: abierūt retrorsum et ceciderunt in terram. Iterum ergo eos interrogauit:

a s vt manifeste oñdat eis oia sufficiētia ad reuocandū eos a pposito pueris: qz pmanebāt i malicia nullā habēt excusationē. a s ad hoc pstantes in malo. pposito capiendi innocētem et interficiendi.

Quem queritis? Illi autē dixerunt: Jēsum nāqarenū. Rēdit Iesus: Dixi vobis qz ego sum. Si ergo me queritis: sinite

a s i. sams iā admonui vos doctrina in ciuitate: verbo hic in capto: insup notabili miraculo et ope: in quib^{us} oib^{us} de clarauit vobis qz ego sum chāstus mellis quē vos expectatis: sed qz indurati: meipsum tradidit.

pe vna vox dicētis: ego sum: tantā turbā odij ferroqz armisqz terribilē: sine telo villo pussit/repulit/stravit. Deus em latebat in carne: et sempitern^{us} dies ita mēbris occultabatur humanis: vt laternis et facibus querereqz occidēdus a tenebris. Ego sum dicit: et impios deiecit: quid iudicaturus faciet qui iudicandus hoc fecit: quid regnaturus poterit qui moriturus hoc potuit? hec ibi.

e Dixi vobis qz ego sum. Alexāder de ales in. iij. parte. q. xviij. mēbro. iij. arti/culo. ij. Rēdit cōmuniter qrentib^{us} circa hūc passum: q est de traditiōe et captiōe occis

a s i. sams iā admonui vos doctrina in ciuitate: verbo hic in capto: insup notabili miraculo et ope: in quib^{us} oib^{us} de clarauit vobis qz ego sum chāstus mellis quē vos expectatis: sed qz indurati: meipsum tradidit.

quō redempti fuisset: Rēdit doctor: q fuisset redēpti per suā volūtatē. pmpnam

a s i. sams iā admonui vos doctrina in ciuitate: verbo hic in capto: insup notabili miraculo et ope: in quib^{us} oib^{us} de clarauit vobis qz ego sum chāstus mellis quē vos expectatis: sed qz indurati: meipsum tradidit.

pe vna vox dicētis: ego sum: tantā turbā odij ferroqz armisqz terribilē: sine telo villo pussit/repulit/stravit. Deus em latebat in carne: et sempitern^{us} dies ita mēbris occultabatur humanis: vt laternis et facibus querereqz occidēdus a tenebris. Ego sum dicit: et impios deiecit: quid iudicaturus faciet qui iudicandus hoc fecit: quid regnaturus poterit qui moriturus hoc potuit? hec ibi.

e Dixi vobis qz ego sum. Alexāder de ales in. iij. parte. q. xviij. mēbro. iij. arti/culo. ij. Rēdit cōmuniter qrentib^{us} circa hūc passum: q est de traditiōe et captiōe occis

a s i. sams iā admonui vos doctrina in ciuitate: verbo hic in capto: insup notabili miraculo et ope: in quib^{us} oib^{us} de clarauit vobis qz ego sum chāstus mellis quē vos expectatis: sed qz indurati: meipsum tradidit.

quō redempti fuisset: Rēdit doctor: q fuisset redēpti per suā volūtatē. pmpnam

a s i. sams iā admonui vos doctrina in ciuitate: verbo hic in capto: insup notabili miraculo et ope: in quib^{us} oib^{us} de clarauit vobis qz ego sum chāstus mellis quē vos expectatis: sed qz indurati: meipsum tradidit.

pe vna vox dicētis: ego sum: tantā turbā odij ferroqz armisqz terribilē: sine telo villo pussit/repulit/stravit. Deus em latebat in carne: et sempitern^{us} dies ita mēbris occultabatur humanis: vt laternis et facibus querereqz occidēdus a tenebris. Ego sum dicit: et impios deiecit: quid iudicaturus faciet qui iudicandus hoc fecit: quid regnaturus poterit qui moriturus hoc potuit? hec ibi.

e Dixi vobis qz ego sum. Alexāder de ales in. iij. parte. q. xviij. mēbro. iij. arti/culo. ij. Rēdit cōmuniter qrentib^{us} circa hūc passum: q est de traditiōe et captiōe occis

a s i. sams iā admonui vos doctrina in ciuitate: verbo hic in capto: insup notabili miraculo et ope: in quib^{us} oib^{us} de clarauit vobis qz ego sum chāstus mellis quē vos expectatis: sed qz indurati: meipsum tradidit.

quō redempti fuisset: Rēdit doctor: q fuisset redēpti per suā volūtatē. pmpnam

a s i. sams iā admonui vos doctrina in ciuitate: verbo hic in capto: insup notabili miraculo et ope: in quib^{us} oib^{us} de clarauit vobis qz ego sum chāstus mellis quē vos expectatis: sed qz indurati: meipsum tradidit.

pe vna vox dicētis: ego sum: tantā turbā odij ferroqz armisqz terribilē: sine telo villo pussit/repulit/stravit. Deus em latebat in carne: et sempitern^{us} dies ita mēbris occultabatur humanis: vt laternis et facibus querereqz occidēdus a tenebris. Ego sum dicit: et impios deiecit: quid iudicaturus faciet qui iudicandus hoc fecit: quid regnaturus poterit qui moriturus hoc potuit? hec ibi.

e Dixi vobis qz ego sum. Alexāder de ales in. iij. parte. q. xviij. mēbro. iij. arti/culo. ij. Rēdit cōmuniter qrentib^{us} circa hūc passum: q est de traditiōe et captiōe occis

a s i. sams iā admonui vos doctrina in ciuitate: verbo hic in capto: insup notabili miraculo et ope: in quib^{us} oib^{us} de clarauit vobis qz ego sum chāstus mellis quē vos expectatis: sed qz indurati: meipsum tradidit.

quō redempti fuisset: Rēdit doctor: q fuisset redēpti per suā volūtatē. pmpnam

A Amice ad qd venisti. Tu/ dolphas Cartu. in. ij. pre caplo. Audol. cartu.

lip. dicit. Vocat euz amicū p m sta tum pristinū: amicaliter em ele

ctus a dñō in aplm. Ac si diceret: ad qd scelus dilapsus es vt disci pul^{us} traderes magistrū: et dū esses apus fac^{er} es traditor. Vide qd feceris: et cōsidera finem tuū ma

lā. Vel amice qz diligo te: sed imi mice qui me tradis: vel vocat euz amicū ironice improperans simu lationes tanq^{am} p m Aug^{ustinus}. diceret: Oscularis et insidiaris: noui qua re veneris: amicū fingis cum p ditor sis: ostendis amicitia signo: et agis pditionē de facto: amicitie si gnis p diores vtuntur: vt eorum dolus latentius peragatur.

b Osculo filii hois tradis. Amb. li. i. Jūda osculo filii hois tradis. hoc ē amoris pignore vul nus infligis: et charitatis officio sanguine fundis: et pacis instru mēto mortē irrogas. Seru^{us} dñm discipul^{us}. pdis magistrū: electus auctorē: hoc est illud: Utiliora vul nera amici qz volūtaria oscula ini mici. Proditori hoc: Osculet me osculo oris sui: hec ille.

c Processit et dixit eis. Esai as diu prophetauit de voluntaria chisti morte cum ait: Oblat^{us} est quoniam ipse voluit.

d Dixit Iesus: ego sum. Tu/ gus. sup illā passum iōānis tracta. crii. ait: Vbi nūc militū cohors et ministri principū et phariseoz: vbi terro: et munimē armatorū: nem

e Dixi vobis qz ego sum. Alexāder de ales in. iij. parte. q. xviij. mēbro. iij. arti/culo. ij. Rēdit cōmuniter qrentib^{us} circa hūc passum: q est de traditiōe et captiōe occis

a s i. sams iā admonui vos doctrina in ciuitate: verbo hic in capto: insup notabili miraculo et ope: in quib^{us} oib^{us} de clarauit vobis qz ego sum chāstus mellis quē vos expectatis: sed qz indurati: meipsum tradidit.

quō redempti fuisset: Rēdit doctor: q fuisset redēpti per suā volūtatē. pmpnam

a s i. sams iā admonui vos doctrina in ciuitate: verbo hic in capto: insup notabili miraculo et ope: in quib^{us} oib^{us} de clarauit vobis qz ego sum chāstus mellis quē vos expectatis: sed qz indurati: meipsum tradidit.

pe vna vox dicētis: ego sum: tantā turbā odij ferroqz armisqz terribilē: sine telo villo pussit/repulit/stravit. Deus em latebat in carne: et sempitern^{us} dies ita mēbris occultabatur humanis: vt laternis et facibus querereqz occidēdus a tenebris. Ego sum dicit: et impios deiecit: quid iudicaturus faciet qui iudicandus hoc fecit: quid regnaturus poterit qui moriturus hoc potuit? hec ibi.

e Dixi vobis qz ego sum. Alexāder de ales in. iij. parte. q. xviij. mēbro. iij. arti/culo. ij. Rēdit cōmuniter qrentib^{us} circa hūc passum: q est de traditiōe et captiōe occis

a s i. sams iā admonui vos doctrina in ciuitate: verbo hic in capto: insup notabili miraculo et ope: in quib^{us} oib^{us} de clarauit vobis qz ego sum chāstus mellis quē vos expectatis: sed qz indurati: meipsum tradidit.

quō redempti fuisset: Rēdit doctor: q fuisset redēpti per suā volūtatē. pmpnam

a s i. sams iā admonui vos doctrina in ciuitate: verbo hic in capto: insup notabili miraculo et ope: in quib^{us} oib^{us} de clarauit vobis qz ego sum chāstus mellis quē vos expectatis: sed qz indurati: meipsum tradidit.

pe vna vox dicētis: ego sum: tantā turbā odij ferroqz armisqz terribilē: sine telo villo pussit/repulit/stravit. Deus em latebat in carne: et sempitern^{us} dies ita mēbris occultabatur humanis: vt laternis et facibus querereqz occidēdus a tenebris. Ego sum dicit: et impios deiecit: quid iudicaturus faciet qui iudicandus hoc fecit: quid regnaturus poterit qui moriturus hoc potuit? hec ibi.

e Dixi vobis qz ego sum. Alexāder de ales in. iij. parte. q. xviij. mēbro. iij. arti/culo. ij. Rēdit cōmuniter qrentib^{us} circa hūc passum: q est de traditiōe et captiōe occis

a s i. sams iā admonui vos doctrina in ciuitate: verbo hic in capto: insup notabili miraculo et ope: in quib^{us} oib^{us} de clarauit vobis qz ego sum chāstus mellis quē vos expectatis: sed qz indurati: meipsum tradidit.

quō redempti fuisset: Rēdit doctor: q fuisset redēpti per suā volūtatē. pmpnam

a s i. sams iā admonui vos doctrina in ciuitate: verbo hic in capto: insup notabili miraculo et ope: in quib^{us} oib^{us} de clarauit vobis qz ego sum chāstus mellis quē vos expectatis: sed qz indurati: meipsum tradidit.

pe vna vox dicētis: ego sum: tantā turbā odij ferroqz armisqz terribilē: sine telo villo pussit/repulit/stravit. Deus em latebat in carne: et sempitern^{us} dies ita mēbris occultabatur humanis: vt laternis et facibus querereqz occidēdus a tenebris. Ego sum dicit: et impios deiecit: quid iudicaturus faciet qui iudicandus hoc fecit: quid regnaturus poterit qui moriturus hoc potuit? hec ibi.

e Dixi vobis qz ego sum. Alexāder de ales in. iij. parte. q. xviij. mēbro. iij. arti/culo. ij. Rēdit cōmuniter qrentib^{us} circa hūc passum: q est de traditiōe et captiōe occis

a s i. sams iā admonui vos doctrina in ciuitate: verbo hic in capto: insup notabili miraculo et ope: in quib^{us} oib^{us} de clarauit vobis qz ego sum chāstus mellis quē vos expectatis: sed qz indurati: meipsum tradidit.

quō redempti fuisset: Rēdit doctor: q fuisset redēpti per suā volūtatē. pmpnam

a s i. sams iā admonui vos doctrina in ciuitate: verbo hic in capto: insup notabili miraculo et ope: in quib^{us} oib^{us} de clarauit vobis qz ego sum chāstus mellis quē vos expectatis: sed qz indurati: meipsum tradidit.

pe vna vox dicētis: ego sum: tantā turbā odij ferroqz armisqz terribilē: sine telo villo pussit/repulit/stravit. Deus em latebat in carne: et sempitern^{us} dies ita mēbris occultabatur humanis: vt laternis et facibus querereqz occidēdus a tenebris. Ego sum dicit: et impios deiecit: quid iudicaturus faciet qui iudicandus hoc fecit: quid regnaturus poterit qui moriturus hoc potuit? hec ibi.

e Dixi vobis qz ego sum. Alexāder de ales in. iij. parte. q. xviij. mēbro. iij. arti/culo. ij. Rēdit cōmuniter qrentib^{us} circa hūc passum: q est de traditiōe et captiōe occis

a s i. sams iā admonui vos doctrina in ciuitate: verbo hic in capto: insup notabili miraculo et ope: in quib^{us} oib^{us} de clarauit vobis qz ego sum chāstus mellis quē vos expectatis: sed qz indurati: meipsum tradidit.

quō redempti fuisset: Rēdit doctor: q fuisset redēpti per suā volūtatē. pmpnam

a s i. sams iā admonui vos doctrina in ciuitate: verbo hic in capto: insup notabili miraculo et ope: in quib^{us} oib^{us} de clarauit vobis qz ego sum chāstus mellis quē vos expectatis: sed qz indurati: meipsum tradidit.

pe vna vox dicētis: ego sum: tantā turbā odij ferroqz armisqz terribilē: sine telo villo pussit/repulit/stravit. Deus em latebat in carne: et sempitern^{us} dies ita mēbris occultabatur humanis: vt laternis et facibus querereqz occidēdus a tenebris. Ego sum dicit: et impios deiecit: quid iudicaturus faciet qui iudicandus hoc fecit: quid regnaturus poterit qui moriturus hoc potuit? hec ibi.

e Dixi vobis qz ego sum. Alexāder de ales in. iij. parte. q. xviij. mēbro. iij. arti/culo. ij. Rēdit cōmuniter qrentib^{us} circa hūc passum: q est de traditiōe et captiōe occis

a s i. sams iā admonui vos doctrina in ciuitate: verbo hic in capto: insup notabili miraculo et ope: in quib^{us} oib^{us} de clarauit vobis qz ego sum chāstus mellis quē vos expectatis: sed qz indurati: meipsum tradidit.

quō redempti fuisset: Rēdit doctor: q fuisset redēpti per suā volūtatē. pmpnam

De captione domini

E ad passionē. Tū nota si iudē per
terrū hoc miraculo prostrationis
credidissent christo: suffecisset vo-
luntas christi. Sed dices: quō pro-
phetie fuissent adimplete? Si est
Jonas impleuit suā prophetiā vel
legationē: Adhuc quadraginta die-
bus et niniue subuerteretur. Et sicut
scriptura facta ad regem ezechia:
Esa. 38. a. Dispone domui tue: quia morie-
ris: et tamen vixit per quindē annos.
Deus enim quāquid dedit conditi-
onaliter: et id dicere quod necessario
sint machinati ē blasphemia. vñ:
Lu. 20. b. Forsitan ferebunt filiū meū. Vo-
ta forsitan: ubi tangit liberū arbi-
trium sicut Hieronymus.
a. Et abscedit ei auriculā.
Bonauē. Bonauētura in li. qui intulatur
lignū vite sup claufula: iesus tur-
ba circūdat. Sane quod p̄mpt^o ad
passionem fuerit spūs in iesu: ex h
euidēter innotuit quod venientib^{us} vna
cū p̄ditore viris sanguinū: et que-
rētib^{us} animā suā: cū facieb^{us} laternis
et armis per noctē: vltro occurrit
et seipm obtulit: et vt cognosceret
hūana p̄sumptio nihil se posse ad-
uersus ipm: nisi quātum ipse p̄mittere-
ret: oipotētis virtutis sue dō im-
probos satellites terre allisit. S
† Ps. 17. b. nec tūc misericordiam suā in ira conti-
nit: nec pietatis sue dulcedinem
fauius ille distillare cessauit. Naz
et mutilatā a discipulo aurē serui
perui manus sue cōtactu: et de-
fensoris sui gelū ab inuadentiū le-
sione cōpescuit. Valedictus fu-
roz eo: quod p̄tinax: dum nec maie-
statis miraculo: nec pietatis bene-
ficio potuit refrenari.
b. Des enim quod accepit gla.
Simon de cassia lib. xij. de gestis
saluatoris. Nullius auctoritatis
sua gladiū iusticie sumat: quātē ac-
ceperūt gladio diuine iusticie pie-
rit. A quo nemorū recepit gla-
diū: a nullo p̄terea a seipso: et dā-
natus est: a quo Pharo et dā-

a. i. licet meipm tradiderim: tñ nolo vt bi iurta verbum
meū qd prima cena dixi eis: aliquid inire parant a vo-
bis. Ideo ait iug^o. Inimicos videt: et hoc facit quod in-
bet: sinis hos abire: quos non vult venire.
hos abire. Ut impleret sermo quem di-
a. i. scilicet p̄ spūalem amicitia cōiungisti mihi.
xit: quod dedit mihi: nō perdidit
a. i. ex omni carne: sed nisi filius p̄ditionis. b. i. cū valido
impetu post qd permittit: et hora determinat venerat. c. i.
cū crudeli violentia irruerunt in eum.
eis quēq. Ad. Tūc accesserūt et man^{us}
a. i. mambus scelestis et funebus.
iniecerūt i iesu: et tenuerūt eū. Tūc dēto
a. i. discipuli. a. i. christo. b. i. scilicet vt magistrū agerit.
autē hi qd ipō erāt qd futurū erat: di-
a. i. iesu. b. i. si placet vt iā vltamur te de hac muna.
xerūt ei: Bñe si p̄cūm^{us} i gladio. Rñ
a. i. q. d. sime vos vlti mei: quātē iā tēp^{us} est patiēte et nō vñ
dicere: et expectate vsqz huc. i. adhuc expectate aliud ipō vñ
dicēdi: bñc muna: qd fiet post passionē meā et tuū et respo-
sionum.
des autē iesus ait: Sinite vsqz huc. J.
a. i. qui nō expectant saluatoris responsum audire
te defensionis magistri.
Simō ergo petrus habēs gladiū edu-
a. i. Petri. est desperat^{us} de vita volebat vñ interfect^{us} se
magis domino fuit molestus sicut credi potest: quia ier^o
erat pontifex: qui christo maxime insidiabatur: et seruis
sūt voluntate dñi: volebat cōmollare ex hoc.
xit eū: et p̄cūssit pontifices. Rñ. sumi sa-
a. i. amputauit. b. i. qd factū est ex dispositione diuina. p̄
merito pontifex ecclie petri^{us} abscedit aurē obediēdi a mōdo
rum synagoga: qui non erat amplius obediēdū sed ecclie
dei: ad aurē em̄ pertinet obediētia: sicut ps. aut^{us} In au-
ditu auris obediuit mihi.
cerdotis seruū. J. et abscedit eus ad
a. i. hoc exp̄mit euāgelista p̄pter certitudinē rei geste.
culā dexterā. Erat autē seruo nomē mal-
a. i. p̄notā scdm Bernardinū: locus p̄p̄us gladiū est ve-
gna et nō caro humana: nisi p̄ corporali aut spiritali mor-
bo gladio epus sit.
chus. Dixit ergo iesus Petro: Adhuc
gladiū tuū in vaginā. Ad. locū suū. J.
a. i. i. passionē ad salutē totū mūdi mihi traditū sustinere
patienter a patre. b. i. i. voluntatē patri meo cōtrariā olli-
die illo facto quo me vis defendere.
calicē quē dedit mihi p̄as non dis vt bi
a. i. oēs qui sibi potestātē aliquā p̄p̄ia auctoritate vlti-
pant: et iusticiā ferendi sibi arrogāt: verb^o saluatoris con-
demnantur. a. i. notanter dicit accepit.
bā illā. Ad. Omnes em̄ qui accepit

A a scilicet si certandum esset et renitendum: vel si pater me patet non decessisset et calice videndum dedisset: rogare eum ut auxilium non indigeret dominum: cui servit exercitus angelorum.

gladium: gladio peribunt. An putas quod

non possum rogare patrem: et exhibebit

mibi modo plures quam duodecim legiones auge

a non aliter quam per huiusmodi opprobria: non quod scriptura christi necessitate intollerat patiendi: quia scriptura dicit: sed sicut pati ab eterno disposuit: sic prophetare docuit: ut potius passio causa fuerit prophetie quam scriptura causa passionis.

loquor. Quomodo ergo implebuntur scripture: quod

sic oportet fieri. Et cum tetigisset auriculam eius sanavit eum. Dixit autem Iesus. Amen.

a in quo apparet excellens mitis. b ad turbam

a qua potestate acciperet eum capiendi. b exprobrat per opibus sacerdotum: ut tanto odio sint affecti quod officium satellitum. i. ministrorum scelerum et crudelitatis assumerent: et bo-

minum pacificum: quem quotidie habuerunt in templo: nocte ad perendum quererent.

B in illa hora ad eos qui venerant ad se

principes sacerdotum et magistratus

templi et seniores. Quasi ad latronem

existis cum gladiis et fustibus. Amen. comp-

hendere me. Tunc quid dicit. Amen. apud vos

sedebam in templo docens. Tunc extendisti manum tuam contra me. Tunc non me tenuisti. Tunc habebam

di. pmissa propter vestram malitiam. a id est opus a diabolo

excitatum in vobis. b id est opus a diabolo sicut latronis.

ra vestra et patris tenebrarum. Amen. Ihesus autem.

totum factum est: ut impleretur scriptura prophetarum.

totum factum est: ut impleretur scriptura prophetarum.

totum factum est: ut impleretur scriptura prophetarum.

totum factum est: ut impleretur scriptura prophetarum.

totum factum est: ut impleretur scriptura prophetarum.

totum factum est: ut impleretur scriptura prophetarum.

totum factum est: ut impleretur scriptura prophetarum.

totum factum est: ut impleretur scriptura prophetarum.

totum factum est: ut impleretur scriptura prophetarum.

totum factum est: ut impleretur scriptura prophetarum.

totum factum est: ut impleretur scriptura prophetarum.

totum factum est: ut impleretur scriptura prophetarum.

totum factum est: ut impleretur scriptura prophetarum.

totum factum est: ut impleretur scriptura prophetarum.

totum factum est: ut impleretur scriptura prophetarum.

totum factum est: ut impleretur scriptura prophetarum.

totum factum est: ut impleretur scriptura prophetarum.

totum factum est: ut impleretur scriptura prophetarum.

totum factum est: ut impleretur scriptura prophetarum.

totum factum est: ut impleretur scriptura prophetarum.

totum factum est: ut impleretur scriptura prophetarum.

totum factum est: ut impleretur scriptura prophetarum.

totum factum est: ut impleretur scriptura prophetarum.

totum factum est: ut impleretur scriptura prophetarum.

totum factum est: ut impleretur scriptura prophetarum.

totum factum est: ut impleretur scriptura prophetarum.

totum factum est: ut impleretur scriptura prophetarum.

totum factum est: ut impleretur scriptura prophetarum.

totum factum est: ut impleretur scriptura prophetarum.

totum factum est: ut impleretur scriptura prophetarum.

totum factum est: ut impleretur scriptura prophetarum.

totum factum est: ut impleretur scriptura prophetarum.

totum factum est: ut impleretur scriptura prophetarum.

totum factum est: ut impleretur scriptura prophetarum.

totum factum est: ut impleretur scriptura prophetarum.

natus: a quo minus et damnatus: a quo reges persarum et romanorum ante christi susceptam fidem: qui eis populi consenserunt: eterna damnatione a deo precripti sunt. nam non est gladius iusticie nisi a deo: qui eum nemini nisi si cum lege sua irreprehensibili et vera concessit. Non enim nisi per legem et per legem est gladius iusticie producus: multominus sicca vel ultor. Qui vero acceperint eterno gladio subiacent.

a Et exhibebit mihi. Hieronymus.

ronimus super illud locum. Bartholomaeus.

exhibebit: quasi dicat: non indigeo duodecim apostolorum auxilio: etiam si omnes me defenderent: qui possum habere. xij. legiones angelici exercitus.

Unde legio apud veteres sex milibus sexcentis sexaginta sex hominum componebatur: unus autem angelus una nocte interfecit de exercitu Sennacherib. clxxxv. milia.

b Et cum tetigisset. Chrysostomus.

p Bartholomaeus omel. lxxxv. ait. Re-

cede quod modis eos crucietur: si-

pinos eos percutit: aure sermo resti-

tuit: interitum eis comminatus est: ut

gladio morerentur quam gladium accipi-

unt: quod futurum patet mira culum per-

mauit. Sic undique et a presentibus et

a futuris potentia suam ostendit: ut

nulla vi detentus esse videatur: id sub-

iecit: quidie vobiscum erant: et sedebam

docens: et non me tenuistis.

c Quasi ad latronem. Glossa. Glo. ordi-

ordina. Stultum est cum gladiis et fu-

stibus gerere: qui ultro se eorum offert

manibus: et in nocte quasi latitante et

vestros oculos declinat inuestigare

per proditores: qui quidie in templo

docet. Sed id aduersum me in te-

nebris congregami: quod patris vestra

qui contra lucem armami in tenebris est.

d Tunc discipuli. Remigius.

sup hunc passum: Relicto eo fugie-

ant: In hoc facto demonstrat fragi-

litas discipulorum. Qui enim de ar-

dore fidei promiserant se mori cum eo

B b 3

De Ductione domini

E timore fugiunt in memores sue pas-
sionis. Quod etiam videmus imple-
ri in his qui pro amore dei magna pro-
mittunt se facturos: et postmodum
non implent: non tamen desperare de-
bent: sed cum apostolis resurgere: et per
penitentiam respiscere. In illa autem
fuga adimpletum est sicut dicit Die-
ronymus illud. Elongasti a me ami-
cum et proximum: et notos meos a
miseria.

longa

Adollescens autem quidam re-
Beda Beda cuius sententia glossa ordi-
naria allegat dicens: Quis iste fue-
rit euangelista non dicit: quia vero
plus ceteris dominum amauerit: res
ipsa indicauit. Alijs fugientibus ipse
donec ab hoste comprehenderetur
charitatis vinculo astricte dominum se-
qui non omisit: non dum tamen perfe-
ctam charitatem habuit: quae foras
mittit timorem. Possumus tamen hanc
Joannem fuisse intelligere pro cete-
ris dilectum a magistro: quem eo ipse
fuisse adolescentem longa post vita
eius acta indicio est. Porro autem
hunc fieri ut ad horam elapsus: mox su-
per vestimento redierit: et sub du-
bia noctis luce se turbis ducentium
iesum quasi vnus ex ipsis immiscue-
rit: quoad perueniret ad atrium pos-
ticipis cui erat notus.

tribunus

*Quidam de
notus*

in illis

in illis

Iesus autem adductus:
Quidam deuotus in persona chri-
sti: vos omnes qui transitis per
viam: videte dolores meos: quomodo
viliter trabor: crudeliter percutior: et patienter sustineo. Videte canes rabido-
rum homicidas violentos: et agnum mansuetissimum. Videte faciem meam a lapis tam multiplici-
bus percussam: sanguine sudore et spuris iudeorum sedatam: lacrymis incessanter ma-
nibus humectatam: pedes et poplices scopulis conculsos et laceratos. Videte man-
us meas post tergum ligatas: nimis coartatas: semimortuas: et vngues ex ligatura
cruentatos. Videte in leupos mordaces ostentatam innocentem. Deuota anima cogita quomodo
tumultu et qualis insultu fecerunt in iesum dominum tuum et saluatorem: tot viri armati et im-
mississimi trahentes et percutientes: vnus huc: alius illuc: vnus trudit: alius retrudit: vnus per-
cutit: alius impellit. Ita curretes de montibus decliuo capti trahentes: alii ante: aliter re-
tro: et precipitem sternunt: capillis leuant: repercutiunt: blasphemant: et contumelias afficiunt.
Transi transi deceptor animae et malefice: iam tuam tuam imponis nequitias finis maledicte
samaritane et diabolice. Quotiens putas de naribus: ore: pedibus et manibus san-
guis emanauerat: vide ergo eius anhelare vix posse: laborare fugi vires: discopercire

IR. Adollescens autem quidam sequebatur
eum: amicus syndone super nudum: et tenuerunt eum. At ille relicta syndone nudus
prodefugit ab eis.

Iesus autem adductus. Matthei
XXVI. Marci. XIII. Luc. XXII. Joan-
nis. XVIII.

O autem et tribunus et
ministri iudeorum

O autem et tribunus et
ministri iudeorum

Prophetiae iesu et. et. tenentes. I. ligant
eum. et. adduxerunt eum ad annam primam.